

Αχιλλειος πτέρνα των τραπεζών οι ολιγάρχες

Η Κύπρος παρουσιάζεται ως χώρος εξυπηρέτησής τους και καταλύτης της διεθνούς πολιτικής διαφθοράς και εκλογικών επεμβάσεων

Συνέντευξη στη
MARINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«Οι περιέργες, αν όχι και ύποπτες, σχέσεις με Ρώσους ολιγάρχες ήταν η αχιλλειος πτέρνα του κυπριακού τραπεζικού συστήματος και αυτό αποδείχθηκε και το 2013 αλλά και σήμερα», λέει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο πρώην κεντρικός τραπεζίτης Πάνικος Δημητριάδης. Σημειώνει πως η Κύπρος παρουσιάζεται ως χώρος εξυπηρέτησης ξένων ολιγαρχών, ενώ δεν παραλείπει να σημειώσει πως η πολιτική των πολιτογραφήσεων εγκυμονεί πολύ σοβαρούς κινδύνους για την Κύπρο, γιατί παρουσιάζεται διεθνώς ως η συνέχεια του «ξεπλύματος» Ρώσων και Ουκρανών ολιγαρχών. Ο κ. Δημητριάδης μιλάει και για τον Συνεργατισμό, σημειώνοντας πως δεν έχει ομοιότητες με τη Λαϊκή του 2013, καθώς «η Λαϊκή βρέθηκε στα χέρια του κράτους για μερικούς μήνες, ενώ η Συνεργατική Τράπεζα είναι στα χέρια του κράτους για πέντε χρόνια». Αναφερόμενος στους χειρισμούς του Συνεργατισμού και τον εμβολιασμό του με

Οι χειρισμοί που έγιναν για διαχείριση του προβλήματος του Συνεργατισμού δείχνουν πως η κυβέρνηση δεν πήρε το σωστό μάθημα από την κρίση.

2,5 δισ. από το κράτος χαρακτηρίζει τουλάχιστον περιέργο, η κυβέρνηση να αναλαμβάνει τον ρόλο της κεντρικής τράπεζας και διερωτάται γιατί δεν δόθηκε ρευστοτική στήριξη από την Κεντρική Τράπεζα. Μιλάει για τις πολιτικές πτήσεις και για τη διαβρωμένη ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας, ενώ δεν παραλείπει να σημειώσει την ανάγκη οι τράπεζες να απαρτίζονται από άτομα με πλούσια εμπειρία και γνώσεις στον τραπεζικό τομέα που να μην επιδέχονται πολιτικές ή άλλες πιέσεις

—Σήμερα μπορούμε όντως να μιλάμε για success story ή η κυπριακή οικονομία έχει να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις;

—Δεν υπάρχει κανένα success story, ιδιαίτερα μετά την έξοδο της Κύπρου από το πρόγραμμα, στο οποίο ουσιαστικά οφείλεται η σταθεροποίηση που σημειώθηκε μέχρι το 2015. Συγκεκριμένα, το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο είχε υιοθετηθεί από το 2013-14, ως μέρος των υποχρώσεων της Κύπρου προς τους διεθνείς πιστωτές. Μετά την έξοδο από το πρόγραμμα, η ίδρυση και

λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού σε επίπεδο Ευρωζώνης σημαίνει ότι τα λάθη του παρελθόντος είναι λιγότερο πιθανό να επαναληφθούν. Όμως, γνωρίζουμε από τη μελέτη εκατοντάδων τραπεζικών κρίσεων, ότι κάθε κρίση είναι διαφορετική. Γι' αυτό δεν επιτρέπεται ο εφησυχασμός. Η Κύπρος συνεχίζει να έχει σήμερα ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ΜΕΔ στον κόσμο. Αυτό από μόνο του αποτελεί μία μεγάλη πρόκληση, παρά το γεγονός ότι σήμερα οι τράπεζες έχουν καλύτερο ποσοστό κάλυψης των μΕΔ με προβλέψεις. Σημαίνει ότι οι τράπεζες απασχολούνται με το πρόβλημα αυτό αντί με τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων που θα έπρεπε να είναι η κύρια τους ασχολία.

—Η εκτίμησή σας ήταν πως για την οικονομική κρίση φταίει ολόκληρο το πολιτικοοικονομικό σύστημα, η διαπλοκή πολιτικών και τραπεζιτών. Σήμερα, μετά και τα όσα έχουν συμβεί, η διαπλοκή τραπεζιτών και πολιτικών ανήκει στο παρελθόν;

—Δυστυχώς οι πρόσφατες εξελίξεις στον Συνεργατισμό, και όχι μόνο, δείχνουν ότι η Κύπρος δεν έχει πάρει τα σωστά διδάγματα από την κρίση. Χτίστηκε ένα αφήγημα παραπλανητικό, ούτως ώστε οι πραγματικές πολιτικές ευθύνες να μην έχουν αναληφθεί ακόμη, σε αντίθεση με χώρες όπως η Ιρλανδία και η Ισλανδία.

—Αυτό που ήταν το δυνατό μας όπλο, η διαχείριση λογαριασμών των Ρώσων ολιγαρχών γυρίζει εναντίον μας εξαιτίας των κυρώσεων από τις ΗΠΑ;

—Η δική μου εκτίμηση είναι ότι οι περιέργες, αν όχι και ύποπτες, σχέσεις με Ρώσους ολιγάρχες ήταν η αχιλλειος πτέρνα του κυπριακού τραπεζικού συστήματος και αυτό αποδείχθηκε και το 2013 αλλά και σήμερα. Όπως αναλύω στο βιβλίο μου τα βαθύτερα αίτια της κρίσης έχουν να κάνουν με το επιχειρηματικό μοντέλο που οδήγησε στην εισροή «γκρίζου» χρήματος από Ρωσία και Ουκρανία. Εξηγώ, μάλιστα, ότι επίσημα τουλάχιστον οι ίδιες οι ρωσικές αρχές ανησυχούσαν από αυτό το γεγονός. Ας μας διαφεύγει ότι η διευκόλυνση της εισροής μαύρου χρήματος ενθαρρύνει τη φοροδιαφυγή και τρέφει τη διαφθορά και την οικονομική και κοινωνική ανισότητα. Ο κ. Μεντιβέντερ, τον Μάρτη του 2013, μάλιστα αναφέρθηκε σε κλέψιμο των κλεμμένων που συνεχίζεται στην Κύπρο (παραφράστηκε Λένιν και Μάρξ). Δυστυχώς, η πολιτική ηγεσία της Κύπρου θεωρούσε τότε ότι η εξυπηρέτηση ολιγαρχών σημαίνει αυτόματα άριστες σχέσεις με την επίσημη Ρωσία. Κάτι που αποδείχθηκε πολύ λανθασμένο.

Δεν έχω καμιά βλέψη για οποιαδήποτε πολιτειακά αξιώματα, αλλά δεν θέλω ούτε να αποκλείσω την προσφορά μου στα κοινά, λέει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Πάνικος Δημητριάδης.

Πιστεύω ήταν και ο λόγος που ανέμεναν—αφελώς θα έλεγα—βοήθεια από τη Ρωσία. Ούτε και σήμερα φαίνεται να αντιλαμβάνονται την πραγματικότητα. Το πρόγραμμα πολιτογράφησης «επενδυτών» εγκυμονεί πολύ σοβαρούς κινδύνους για την Κύπρο, γιατί παρουσιάζεται διεθνώς ως η συνέχεια του «ξεπλύματος» Ρώσων και Ουκρανών ολιγαρχών. Σήμερα, μάλιστα, σε αντίθεση με το 2013, η Ρωσία και ιδιαίτερα ο κ. Πούτιν και οι ολιγάρχες που είναι συνδεδεμένοι με αυτόν έχουν στοχοποιηθεί από ισχυρούς δυτικούς κύκλους, γιατί θεωρούν ότι έχει ευθύνες για πολλά αποσταθεροποιητικά γεγονότα διεθνώς και παρεμβάσεις σε εκλογές. Μόλις πριν από λίγες μέρες το Υπουργείο

Οικονομικών των ΗΠΑ πήρε μέτρα εναντίον αρκετών Ρώσων ολιγαρχών. Ένα τρανταχτό παράδειγμα είναι ο κ. Βέξελμπεργκ, ο οποίος είναι μεγαλομέτοχος της Τράπεζας Κύπρου και ο οποίος θεωρείται πολύ στενός συνεργάτης του κ. Πούτιν.

Ένα δεύτερο παράδειγμα είναι ο κ. Ολέγκ Ντεριπάσκα, για τον οποίο το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ αναφέρθηκε σε ισχυρισμούς ότι διέφθειρε κρατικούς αξιωματικούς και ότι διέταξε δολοφονία συγκεκριμένου επιχειρηματία. Σύμφωνα με την Guardian ο κ. Ντεριπάσκα είναι ένας από τους ολιγάρχες που επωφελήθηκαν από το πρόγραμμα πολιτογράφησης της Κύπρου. Γενικότερα, η Κύπρος

παρουσιάζεται πλέον ως ο χώρος όχι μόνον εξυπηρέτησης ξένων ολιγαρχών αλλά και ως καταλύτης της διεθνούς πολιτικής διαφθοράς και εκλογικών επεμβάσεων. Αυτές οι εξελίξεις είναι πάρα πολύ ανησυχητικές και πρέπει να προβληματίσουν τον κάθε Κύπριο πολίτη. Τα όποια οικονομικά οφέλη είναι πρόσκαιρα και δημιουργούν αυξημένους οικονομικούς κινδύνους για το μέλλον, όπως και για το περιβάλλον. Συμπερασματικά, λόγω των οικονομικών και πολιτικών κινδύνων που απορρέουν από το πρόγραμμα πολιτογράφησης θεωρώ ότι το πρόγραμμα αυτό δεν συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη αλλά στον πλουτισμό των ολιγών σε βάρος των πολλών.

Η αποχώρηση και η αποζημίωση

—Κάποιοι διερωτούνται ακόμη για τη σύγκρουσή σας με τον Πρόεδρο και την αποχώρησή σας. Θεωρήθηκε πλουσιοπάροχη αποζημίωση, ενώ ελέγχεστε και για το ότι τα χρήματα μπήκαν τότε σε τράπεζα του Λονδίνου...

—Το θέμα της αποζημίωσης είναι καθαρά προσωπικό, όπως και το γεγονός ότι ζω και εργάζομαι στην Αγγλία και είναι φυσιολογικό ο τραπεζικός μου λογαριασμός να βρίσκεται στη χώρα που ζω και εργάζομαι. Κάποιοι προσπάθησαν ακόμη και αυτό το γεγονός να το χρησιμοποιήσουν σε βάρος μου, λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων. Το θέμα δημοσίου συμφέροντος είναι γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε το παν για να πεισθώ να αποχωρήσω από τη θέση του διοικητή της ΚΤΚ—κάτι που δεν είναι συμβατό με τη Συνθήκη Ίδρυσης της Ε.Ε., η οποία κατοχυρώνει την ανεξαρτησία των Κεντρικών Τραπεζών και ιδιαίτερα των διοικητών τους. Παραπέμνω εκείνους που πραγματικά ενδιαφέρονται να μάθουν τα γεγονότα που οδήγησαν την παραίτησή μου να διαβάσουν το βιβλίο μου.

—Είχατε αποχωρήσει επεισοδιακά, τόσο από το πηδάλιο της ΚτΚ όσο και από την Κύπρο. Το ενδεχόμενο επιστροφής σας και ανάληψης κάποιων θέσεων ως πολιτειακός αξιωματούχος είναι σενάριο απομακρυσμένο;

—Όταν αποχώρησα τον Απρίλιο του 2014 το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου είχε ήδη αρχίσει να σταθεροποιείται. Μάλιστα, το ΔΝΤ σε έκθεσή του δύο μήνες αργότερα χαρακτήρισε τη σταθεροποίηση ως αξιοσημείωτο κατόρθωμα (remarkable achievement). Από δικής μου πλευράς προσπάθησα να κρατήσω θετικούς και χαμηλούς τόνους, ώστε η αποχώρησή μου να μην αποτελέσει έναυσμα νέων ερωτήσεων και προκλήσεων διεθνώς που ενδεχομένως να δημιουργούσαν συνθήκες αστάθειας. Δεν έχω καμιά βλέψη για οποιαδήποτε πολιτειακά αξιώματα, αλλά δεν θέλω ούτε να αποκλείσω την προσφορά μου στα κοινά. Υπενθυμίζω π.χ. ότι πολύ πριν από το 2012 είχα συμβάλει ποικιλοτρόπως στην ίδρυση και λειτουργία του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου στη Λεμεσό, την πόλη από την οποία κατάγομαι. Μεταγενέστερα, πλησιάζοντας την ηλικία που θα αφυπηρέτησω, ελπίζω να είμαι σε θέση ώστε να επισκεπτομαι την Κύπρο τακτικά.